

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0202/2010

14.6.2010

JELENTÉS

az Európai Unió balti-tengeri stratégiájáról és a jövőbeli kohéziós politikában a makrorégiók szerepéről
(2009/2230(INI))

Regionális Fejlesztési Bizottság

Előadó: Wojciech Michał Olejniczak

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	12
VÉLEMÉNY A KÜLÜGYI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	14
VÉLEMÉNY A KÖRNYEZETVÉDELMI, KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZER- BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	18
VÉLEMÉNY A KÖZLEKEDÉSI ÉS IDEGENFORGALMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	22
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....	26

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az Európai Unió balti-tengeri stratégiájáról és a jövőbeli kohéziós politikában a makrorégiók szerepéről (2009/2230(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottságnak az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, a balti-tengeri régióra vonatkozó európai uniós stratégiáról szóló közleményére (COM(2009)0248), valamint a közleményt kísérő indikatív cselekvési tervre,
  - tekintettel a Tanácsnak a balti-tengeri régióra vonatkozó európai uniós stratégiáról 2009. október 26-án elfogadott következtetéseire,
  - tekintettel a tervezett, Oroszországot és Németországot összekötő balti-tengeri gázvezeték környezeti hatásáról szóló 2008. július 8-i állásfoglalására¹,
  - tekintettel az északi dimenzió keretébe foglalt balti-tengeri regionális stratégiáról szóló, 2006. november 16-i állásfoglalására²,
  - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a balti-tengeri régióra vonatkozó európai uniós stratégiáról szóló bizottsági közleményről szóló véleményére (ECO/261), valamint a „Makrorégiók közötti együttműködés – A balti-tengeri stratégia más európai makrorégiókra való kiterjesztése” című véleményére (ECO/251),
  - tekintettel a Régiók Bizottságának „A helyi és regionális hatóságok szerepe az új balti-tengeri stratégiában” című, 2009. április 21–22-i véleményére,
  - tekintettel a Régiók Bizottságának a Régiók Bizottsága többszintű kormányzásról szóló fehér könyvről szóló saját kezdeményezésű véleményére (CdR 89/2009 végleges),
  - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
  - tekintettel a Regionális Fejlesztési Bizottság jelentésére, valamint a Külügyi Bizottság, a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság véleményeire (A7-0202/2010),
- A. mivel az Európai Unió 2004-es bővítése óta a Balti-tenger az EU belső tengerévé vált, amely összeköti a balti-tengeri régió államait, ugyanakkor sajátos kihívást is jelent ezen államok számára, és mivel azok kölcsönös függésben állnak egymástól, és hasonló problémákkal szembesülnek,
- B. mivel a balti-tengeri régióra vonatkozó stratégia iránymutatást ad a jövőbeli makrorégiókkal kapcsolatos stratégiák számára, és mivel a stratégia megvalósításának sikere modellértékű lehet a jövőbeli stratégiák megvalósítását illetően,

---

¹ HL C 294 E., 2009.12.3., 3. o.

² HL C 314 E., 2006.12.21., 330. o.

- C. mivel a funkcionális, közös célok és fejlesztési problémák köré csoportosuló régiók létrehozásának elképzelése hozzájárulhat az Európai Unió regionális politikája hatékonyságának fokozásához,
- D. mivel a regionális politika hatékonyságának fokozása érdekében, különös tekintettel annak 2013 utáni reformjára, határozottan támogatni és fejleszteni kell az integrált megközelítés elképzelését, valamint az uniós szintű stratégiává váló makroregionális stratégiák létrehozását, ugyanakkor ezek bevezetése nem vezethet a kohéziós politika nemzeti keretekbe való visszatereléséhez,
- E. mivel a Balti-tenger továbbra is az Európai Unió legszennyezettebb tengere, és annak környezeti állapota nem romolhat tovább a Balti-tengeren, valamint az azt körülvevő területeken (ideértve a nem EU-tagállamokban) végrehajtott nagy léptékű infrastrukturális projektek miatt,
1. meglelégedéssel fogadja, hogy az Európai Bizottság és az Európai Tanács támogatja a balti-tengeri régióra vonatkozó stratégiát, amit a Parlament 2006 óta követel;
  2. különös meglelégedéssel fogadja, hogy a tagállamok érdekelt felei, köztük nem csak a nemzeti, regionális és helyi hatóságok, hanem a tudományos, üzleti körök és nem kormányzati szervezetek között széleskörű konzultáció alakult ki, ami azt mutatja, hogy a siker egyik döntő tényezője a stratégia terén végzett munkával kapcsolatos konzultációs folyamat és a partnerek bevonása a kezdetektől fogva; e tekintetben üdvözli, hogy a régióban civil társadalmi fórumot hoztak létre, például a balti-tengeri fellépéssel foglalkozó csúcstalálkozót, és az állami és a magánszféra szereplői számára közös fórumot teremtő hasonló kezdeményezések kidolgozására szólít fel a makrorégiókra vonatkozó jövőbeli stratégiák keretében;
  3. ezzel összefüggésben javasolja a helyi közösségek bevonásának fokozását a kiterjedtebb és célzottabb kommunikációs és konzultációs eszközök létrehozása révén, ideértve a helyi médiát (helyi televíziót, rádiót, valamint a nyomtatott és online napilapokat); kéri a Bizottságot, hogy hozzon létre egy a balti-tengeri stratégiának szentelt különleges web portált, amely a központi kormányok és a helyi önkormányzatok, a nem kormányzati szervek és a balti-tengeri régióban működő más jogi személyek által vállalt, folyamatban lévő és jövőbeli projektekkel kapcsolatos tapasztalatok cseréjének fóruma lehetne;
  4. üdvözli az EU 2020 stratégiát, amely összhangban áll a balti-tengeri stratégia célkitűzéseivel, és megjegyzi, hogy az EU 2020 stratégia hatékony keretül szolgálhat a balti-tengeri stratégia végrehajtása és megerősítése tekintetében;
  5. úgy véli, hogy a stratégia részét képező, integrált megközelítésen alapuló együttműködési keretek létrehozása lehetőséget nyújt arra, hogy racionálisabban és eredményesebben használják fel az uniós forrásokból, valamint az országok és különböző pénzügyi intézmények forrásaiból a környezetvédelem és a balti-tengeri régió fejlesztésére rendelkezésre álló pénzeszközöket;
  6. felhívja a figyelmet a balti-tengeri régióban a gazdasági fejlődés és az innováció tekintetében megfigyelhető aránytalanságokra, és annak szükségességére, hogy növeljék valamennyi terület potenciálját, ideértve a legfejlettebbeket is, hiszen azok segíthetik a leghátrányosabb helyzetben lévő régiók felzárkóztatását; rámutat a fejlődési és innovációs potenciállal rendelkező új területek támogatásának fontosságára, és arra, hogy ki kell

használni a balti-tengeri stratégia és más jövőbeli makroregionális stratégiák hozzáadott értékében rejlő lehetőségeket olyan új szinergiaszint elérése érdekében, amely méréselheti a meglévő egyenlőtlenségeket annak érdekében, hogy a térségben magas fokú versenyképesség mellett tartós és közös jólét alakulhasson ki, ami kulcsfontosságú a társadalom előregedése és a globalizáció által létrehozott új struktúrák közepette;

7. hangsúlyozza, hogy a balti-tengeri régió mint gazdasági térség vonzerejének növelése érdekében szükség van a belső piac megerősítésére irányuló, meglévő európai uniós jogszabályok, például a szolgáltatási irányelv gyors és következetes átültetésére;
8. felszólítja a tagállamokat és a régiókat, hogy használják fel a 2007–2013. közötti időszakra szóló strukturális alapokat a stratégia megvalósításának lehető legszélesebb támogatása érdekében, különös tekintettel a gazdasági válság által leginkább sújtott területeken a munkahelyteremtésben és a gazdasági növekedés elősegítésében, ugyanakkor indokolt esetben javasolja, hogy hozzanak intézkedéseket az operatív programok módosítására a jelenlegi programozási időszakban; kiemeli, hogy a régiók sajátos jellemzőinek kihasználása a strukturális alapok sokkal hatékonyabb felhasználását eredményezheti, és hozzáadott értéket teremthet regionális szinten;
9. megjegyzi, hogy a világméretű pénzügyi és gazdasági válság mély hatást gyakorolt minden országra a régióban, különösen a balti államokra; szorgalmazza, hogy a válság miatt ne gyengüljön az érdekelt felek elkötelezettsége az EU balti-tengeri stratégiája iránt;
10. kifejezi azon meggyőződését, hogy a stratégia sikerének, valamint az újabb makroregionális stratégiák ambiciózus célkitűzései megvalósításának az a feltétele, hogy az összes területi dimenziójú lépést az ágazati politikák kontextusában, tehát a közös agrárpolitika, halászati politika, közlekedési politika, iparpolitika, kutatási politika és következetes infrastrukturális politika összefüggésében tegyék meg, és hogy a közösen meghatározott célok eléréséhez az adott területen rendelkezésre álló eszközöket egyesítsék; ebben az összefüggésben ragaszkodik ahhoz, hogy az új kihívások fényében tekintsék át ezeket a politikákat, és uniós szinten megfelelő szervezeti struktúrákat hozzanak létre, továbbá határozzák meg, hogy ezek hogyan kapcsolódjanak a meglévő nemzeti és helyi struktúrákhoz;
11. úgy véli, hogy a stratégia területi dimenziója hozzájárul a területi kohézióval kapcsolatos elképzelések konkretizálásához és fejlesztéséhez, amely kohéziót a Lisszaboni Szerződés a gazdasági és társadalmi kohézióval egyenlő fontosságúként kezel, és ezt szem előtt tartva felszólítja a Bizottságot, hogy folytasson aktív párbeszédet az EU makroregionális politikáinak a 2013 utáni időszakban betöltendő szerepéről, valamint azok hatásáról;
12. egyedi rendelkezések kidolgozását ösztönzi a küszöbön álló, strukturális alapokról szóló általános rendelet keretében, a területi együttműködésre vonatkozó rendelkezések alapján, amelyek világosak és figyelembe veszik az eltérő közigazgatási kultúrát és nem rónak további igazgatási terhet a kedvezményezetteknek annak érdekében, hogy megerősítsék az államok és régiók közötti együttműködést, valamint hogy újabb közös cselekvési terveket hozzanak létre, amelyek fokozhatják a régió vonzerejét európai és nemzetközi szinten, és amelyek ezt követően a határokon átnyúló együttműködés modelljei lehetnek;
13. felhívja a figyelmet a tényre, hogy a balti-tengeri régióra vonatkozó stratégiát folyamatnak kell tekinteni, ahol a cselekvés és az együttműködés elvei folyamatosan alakulnak ki – ami szükségessé teszi, hogy a stratégiát naprakésszé tegyék –, valamint hogy az

elsődleges cél olyan optimális mechanizmusok feltárása, amelyek újabb makroregionális stratégiákra is alkalmazhatók; e tekintetben hangsúlyozza a sikeres kezdeményezések és azok eredményei összegyűjtésének, összegzésének és támogatásának fontosságát; támogatja a Bizottság arra vonatkozó tervét, hogy létrehozzák a legjobb gyakorlatok adatbázisát azzal a céllal, hogy ezen gyakorlatokat a jövőbeli makroregionális stratégiák kialakítására használják fel;

14. úgy véli, hogy a makroregionális stratégia keretében kidolgozott területi együttműködés jelentős mértékben hozzájárulhat az integráció folyamatának erősítéséhez azáltal, hogy a civil társadalom nagyobb szerepet vállal a döntéshozatali folyamatokban és a konkrét cselekvések végrehajtásában; ebben az összefüggésben célszerűnek tartja a makroregionális stratégiák társadalmi, gazdasági, kulturális, oktatási és idegenforgalmi szempontjainak megnyitását, a helyi társadalom részvételének erősítése érdekében és a szubszidiaritás jegyében célszerűnek tartja továbbá a makroregionális stratégiák EGTC-k alapítása útján történő támogatását is;
15. kiemeli a fejlesztés további előmozdításának jelentőségét a kultúra, az oktatás, valamint a kutatás és az innováció területein, és arra ösztönzi az Európai Unió tagállamait, hogy szorosabban működjenek együtt különösen az utóbbi területen; elismeri, hogy az oktatás területén mindenképpen nagyon hasznos lehet az együttműködés, azonban a hatáskörökkel továbbra is a tagállamoknak kell rendelkezniük; javasolja a stratégiai megközelítés és a hosszú távú tervezés megerősítését a makrorégiók vonatkozásában;
16. a szubszidiaritás elvét, valamint a helyi és regionális szintű együttműködésben rejlő hatalmas lehetőségeket szem előtt tartva kiemeli annak fontosságát, hogy ágazati partnerségek támogatásán keresztül hatékony többszintű együttműködési struktúrát hozzanak létre, amelynek keretében az illetékes politikai döntéshozók rendszeres találkozókat tartanak, ami megerősíti a különböző partnerek közötti közös felelősséget, valamint védelmezi a tagállamok és a régiók szervezeti szuverenitását; e tekintetben felszólít a helyi és regionális szinten létrehozott, határokon átnyúló együttműködési mechanizmusok javítására, fejlesztésére és megerősítésére;
17. hangsúlyozza, hogy az együttműködés új „makroregionális” kerete határozott felülről lefelé építkező megközelítéssel rendelkezik, melynek fejlesztésében a tagállamok döntő szerepet játszanak, és amely a kormányzás egy új szintjét teremti meg; az együttműködés ezen új modelljének keretén belül gondoskodni kell arról, hogy a peremterületek természetes hátrányait előnyökké és lehetőségekké alakítsák át, és hogy ezen területek fejlődését előmozdítsák;
18. úgy véli, hogy a makrorégiók egyesítik az adott régióban megjelenő kihívásokra adandó válaszadás optimalizálásának lehetőségét; úgy véli, hogy mindezek mellett az egyes régiók sajátos lehetőségeit és erőforrásait hatékonyan és eredményesen lehetne kihasználni;
19. kéri az Európai Bizottságot, hogy elemezze a balti-tengeri régióra vonatkozó stratégia bevezetésével kapcsolatos eredményeket és tapasztalatokat, amelyek segíthetnek a makroregionális stratégiák lehetséges finanszírozási forrásainak és módszereinek kidolgozásában, valamint abban, hogy a stratégia kísérleti projekt lehessen más makroregionális stratégiák számára működőképességük bizonyítására; hangsúlyozza azonban, hogy a makrorégiók fejlesztése lényegében kiegészítő jellegű, aminek nem lehet

célja az EU finanszírozási prioritását élvező egyéni kezdeményezésű helyi és regionális programok felváltása;

20. megjegyzi, hogy a balti-tengeri stratégia végrehajtása mind a mai napig nagyon lassan halad; úgy véli, hogy a 2010-es uniós költségvetésben biztosított előirányzatokat a végrehajtás javítására lehetne használni; ezért sajnálja, hogy ezeket az előirányzatokat még mindig nem folyósították, és emlékezteti a Bizottságot ezen összeg minél előbbi kiutalására a balti-tengeri stratégia célkitűzéseivel összhangban álló célok elérése érdekében.
21. a jövőbeli makroregionális stratégiák érdekében felhívja a figyelmet arra, hogy az Európai Bizottságnak meg kell oldania saját erőforrásainak kérdését annak érdekében, hogy az ilyen jellegű stratégiákat előzetesen fontolóra vehessék az érintett régiók területi sajátosságai alapján, így a résztvevő tagállamokat újabb ötletekkel láthatják el az európai érdeklődésre számot tartó kérdések tekintetében, és a stratégiák kidolgozásában is támogathatják őket; kéri az Európai Bizottságot, hogy koordinátori szerepet betöltve ellenőrizze e stratégiák megvalósítását, gondolja át az újabb prioritásokat és áldozzon erőforrásokat a különleges igények és a szaktudással kapcsolatos kívánalmak szerint, miközben elkerüli a felesleges munkavégzést;
22. kéri az Európai Bizottságot, hogy a balti-tengeri régióra vonatkozó stratégia végrehajtásának időközi értékelésének szükségességére figyelemmel a projektek kiértékeléséhez pontosan dolgozza ki az összehasonlíthatóságot lehetővé tevő mutatókra támaszkodó kritériumokat és konkrét eszközöket;
23. felhívja az Európai Bizottságot, a tagállamokat és saját képviselőit, hogy találjanak választ azokra a kérdésekre, hogy milyen jellegűek legyenek a makroregionális stratégiák, milyen módon kell őket egyenlő módon kezelni (külön vagy a kohéziós politika részeként), kinek és milyen módon kell végrehajtania őket, és milyen forrásokból kell azokat finanszírozni az uniós finanszírozás szükségtelen megsokszorozásának és széttoreszésének elkerülése érdekében, különösen az EU 2020 stratégia, az EU költségvetésének felülvizsgálata és a jövőbeli kohéziós politika összefüggésében;
24. hangsúlyozza, hogy a makrorégiók európai hozzáadott értéke az államokat és a régiókat átfogó szélesebb körű együttműködésben rejlik, ezért az európai területi együttműködés határokon átnyúló, nemzetek és régiók közötti együttműködési programjai fontos szerepet töltenek be a makrorégiók célkitűzéseinek megvalósításában; javasolja továbbá, hogy a balti-tengeri régióra vonatkozó stratégiát tekintsék számos uniós politikára épülő európai uniós stratégiának, amely meghatározott időkerettel és célokkal rendelkezik; a stratégiát – tekintettel horizontális jellegére – makroregionális stratégiaként is kezelhetik, és koordinációját a regionális politikába építhetik bele;
25. úgy véli, hogy a nagy léptékű stratégiák – mint például a makroregionális stratégiák – kidolgozásának általában véve hozzá kell járulnia a helyi és a regionális szintek által az uniós politika végrehajtásában betöltött szerep növeléséhez;

Külső dimenzió

26. felszólít – a balti-tengeri regionális stratégiával és a jövőbeli makroregionális stratégiákkal összefüggésben – az uniós és nem uniós államok közötti kapcsolatok fejlesztésére, különösen a jelentős környezeti hatással járó nagy volumenű projektek végrehajtásának

tekintetében; ezenkívül felszólít az uniós és nem uniós államok közötti együttműködés kialakítására a régió belüli biztonság megerősítése és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem támogatása érdekében;

27. hangsúlyozza, hogy az energiahálózatok kiépítése során törekedni kell különösen Oroszország és Fehéroroszország balti államokkal való együttműködésének előmozdítására, aminek érdekében fokozottabban fel kell használni az EU és Oroszország közötti, energiával kapcsolatos párbeszédet, és ez egyúttal lehetőséget teremt Oroszország balti-tengeri stratégiába történő bevonására is; elvárja a balti-tengeri régió valamennyi szereplőjétől, hogy csatlakozzanak az olyan nemzetközi megállapodásokhoz, mint az Espoo-i Egyezmény és a Helsinki Egyezmény, valamint hogy tartsák be a Helsinki Bizottság (HELCOM) iránymutatásait és ennek keretében működjenek együtt;
28. felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa a Helsinki Bizottsággal és a balti-tengeri régió tagállamaival való hatékony együttműködést és koordinációt annak érdekében, hogy a Helsinki Bizottság 2007-es balti-tengeri cselekvési tervének és az EU fent említett stratégiájának és cselekvési tervének végrehajtását illetően egyértelműen meghatározzák a felelősség- és feladatköröket, ezáltal hatékony, átfogó stratégiát biztosítva a régió számára;
29. különösen felhívja a figyelmet az EU-tagállamok által körülvett kalinyingrádi enklávé státuszára; hangsúlyozza, hogy serkenteni kell a társadalmi és gazdasági fejlődést ebben a térségben, amely a „kapu” és a „kísérleti terep” szerepét töltheti be egy szorosabb EU-Oroszország kapcsolat kiépítésében, a nem kormányzati szervezetek, oktatási és kulturális intézmények, valamint a helyi és regionális hatóságok bevonásával;
30. úgy véli, hogy az Oroszországgal kötendő új partnerségi és együttműködési megállapodásban ki kell térni a Balti-tenger térségében folytatandó együttműködés kérdésére is; üdvözli a Bizottság és a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a térségben együttműködést alakítsanak ki Oroszországgal számos területen, többek között a közlekedési összeköttetésekkel, az idegenforgalommal, a határokon átnyúló egészségügyi fenyegetésekkel, a környezetvédelemmel és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, a környezettel, a vám- és határellenőrzésekkel, valamint különösen az energiával kapcsolatos kérdésekben; úgy véli, hogy az EU és Oroszország közötti együttműködés közös térségei értékes keretet biztosítanak majd ebben a tekintetben, és kéri Oroszországot, hogy egyenlő mértékben vegye ki részét ebből az együttműködésből;
31. kiemeli, hogy csökkenteni kell a régió függőségét az orosz energiától; üdvözli az Európai Bizottság nyilatkozatát, amely szerint fokozottabban össze kell kapcsolni a régióban fekvő tagállamokat a régióban, és nagyobb mértékben kell diverzifikálni az energiaellátást; ezzel összefüggésben cseppfolyósított gázt szállító tartályhajók fogadására alkalmas kikötők létrehozásának fokozott támogatását szorgalmazza;
32. úgy véli, hogy a környezet és a biodiverzitás hatékony védelme érdekében megállapodásokat kell elérni azokkal a nem uniós államokkal, amelyek a stratégia érdekeltségi körébe tartozó funkcionális területek részei, hogy osztozhassanak a vonatkozó európai uniós jogszabályokban foglalt értékekben, jogokban és köteleességekben;

33. úgy véli, hogy kiemelten kell kezelni a balti-tengeri régióban megvalósuló együttműködést, melynek a legmagasabb politikai szinten, az állam- és kormányfők szintjén kell működnie, mivel alapvető fontosságú a Balti-tenger országai közötti együttműködés előrelendítése és a politikai ambíciók megvalósításának biztosítása szempontjából; reméli, hogy e cél elérése érdekében rendszeres találkozókra fog sor kerülni a Balti-tenger állam- és kormányfői között;

A környezetvédelemmel és az energiával kapcsolatos kérdések

34. hangsúlyozza az energiainfrastruktúrával kapcsolatos – jelenleg kidolgozás alatt lévő és jövőbeli – projektek környezeti hatásvizsgálatának szükségességét, különös figyelmet fordítva a nemzetközi egyezményekre; felszólítja a Bizottságot, hogy alakítson ki megfelelő reagálási tervet a műszaki balesetekre és minden egyéb lehetséges katasztrófahelyzetre, továbbá határozza meg azt is, hogy pénzügyi szempontból hogyan kell kezelni ezeket az eseményeket; hangsúlyozza, hogy ugyanezt a megközelítést kell alkalmazni valamennyi jövőbeli projekt esetében annak érdekében, hogy a jövőbeli makroregionális stratégiában részt vevő balti-tengeri országok biztonsága, a környezet és a tengeri közlekedés ne kerüljön veszélybe; úgy véli, hogy a fenntartható fejlődés és a zöld növekedés jegyében fontos a környezetvédelem erőteljes érvényesülése valamennyi makrorégió esetén, a környezetvédelmi valamint közlekedési és egyéb szempontok egyenrangú kezelése;
35. hangsúlyozza, hogy létre kell hozni egy balti-tengeri környezetvédelmi megfigyelőközpontot, egy korai előrejelző rendszert balesetek esetére vagy ha súlyos, határokon átnyúló szennyezés következik be, valamint az ilyen helyzetek kezeléséért felelős közös akciócsoportot;
36. felhívja a figyelmet a balti-tengeri régió stratégiai jelentőségére az olyan energiainfrastruktúrákkal kapcsolatos közös projektek létrehozása vonatkozásában, amelyek az energiatermelés és –ellátás diverzifikálását segítik elő, különös hangsúlyt fektetve a megújuló energiákkal kapcsolatos projektekre, például a (szárazföldi és tengeri) szélenergia, a geotermikus energia és a régióban elérhető biomassza hasznosító biogázüzemek terén;
37. felhívja a figyelmet az energia- és éghajlati ágazatban az Északi Dimenzió keretében a Balti-tengeri Államok Tanácsa és az Északi Tanács által folytatott hatékony együttműködésre;
38. hangsúlyozza, hogy az atomenergia balti-tengeri régióban tervezett kiterjesztése tekintetében az uniós országoknak a legszigorúbb biztonsági és környezetvédelmi szabványokat kell követniük, és hogy az Európai Bizottságnak figyelnie kell és nyomon kell követnie, hogy a szomszédos országokban is ugyanazt a megközelítést és ugyanazokat a nemzetközi egyezményeket alkalmazzák-e, különösen azokban azon országokban, amelyek atomerőművek építését tervezik az EU külső határai közelében;
39. hangsúlyozza, hogy az Uniónak és a balti-tengeri régiót körülvevő tagállamoknak sürgősen kezelniük kell a régiót érintő súlyos környezetvédelmi problémákat, amelyek közül a legfontosabb az eutrofizáció, a tengerfenéken elhelyezett veszélyes anyagok hatása, valamint a vízi élővilág változatosságát fenyegető veszélyek, különös figyelmet

szentelve a veszélyeztetett halállományokra; ismét felhívja a figyelmet arra, hogy a Balti-tenger a világ egyik legszennyezettebb tengeri területe;

40. hangsúlyozza, hogy szükség van egy valamennyi tagállamra vonatkozó közös módszer bevezetésére, amellyel elkészíthető a szennyezés forrásainak jegyzéke, valamint azok fokozatos eltávolításának terve;
41. üdvözli, hogy a környezeti fenntarthatóság a balti-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégia valamint az ezt kísérő cselekvési terv egyik központi pillérévé vált;
42. úgy véli, hogy a balti-tengeri stratégia célkitűzései elérésének egyik legnagyobb akadályát az Unió más politikai területeivel – így például az eutrofizációt súlyosbító közös agrárpolitikával, vagy a környezeti szempontból nem fenntartható közös halászati politikával – kapcsolatos következetlenség képezi; úgy véli, hogy a közös agrárpolitika és a közös halászati politika reformjait úgy kell kivitelezni, hogy azok hozzájáruljanak a balti-tengeri térség környezeti fenntarthatóságára vonatkozó célkitűzés eléréséhez;

A közlekedéssel és idegenforgalommal kapcsolatos kérdések

43. hangsúlyozza, hogy elsődleges fontossággal bír egy hatékony és környezetkímélő tengeri, szárazföldi és belvízi közlekedési és szállítmányozási hálózat kialakítása, amely előre jelezheti a jelenlegi és a jövőbeli kihívásokat, valamint időben reagálhat azokra, figyelembe véve figyelembe véve a Natura 2000 hálózatról szóló dokumentum felülvizsgált változatának rendelkezéseit, és különös figyelmet fordítva a balti-tengeri térség és más európai területek között a balti- és adriai-tengeri folyosón és a kelet-európai közlekedési folyosón keresztül megvalósuló kapcsolatokra,
44. úgy véli, hogy a szállítás valamennyi módját érintő jobb összeköttetés jelentős mértékű hozzájárulást jelentene egy erősebb, egységesebb gazdaság létrejöttéhez a balti-tengeri régióban;
45. hangsúlyozza a balti államok különleges helyzetét, amelyek jelenleg nagyrészt el vannak szigetelve az európai közlekedési hálózattól, és úgy véli, hogy ennek a stratégiának többek között hozzá kell járulnia a megfelelő infrastruktúra és hozzáférés hiányának, valamint a különféle nemzeti közlekedési hálózatok alacsony szintű kölcsönös átjárhatóságának kezeléséhez, ami az eltérő műszaki rendszerekre és adminisztratív akadályokra vezethető vissza, azzal a céllal, hogy a balti-tengeri térségben átfogó multimodális közlekedési rendszert alakítsanak ki;
46. hangsúlyozza a balti-tengeri térség TEN-T prioritást élvező tengelybe történő integrálásának fontosságát, különös tekintettel a tengeri gyorsforgalmi utakra (TEN-T 21), a vasúti tengelynek Berlintől a Balti-tenger partvidékéig való bővítésére (TEN-T 1), a Berlintől a Balti-tenger partvidékéig húzódó vasúti tengely javítására a Rostock és Dánia közötti tengeri összeköttetéssel együtt, valamint a „Rail Baltica” tengely (TEN-T 27) korszerűsítésének és használatbavételének felgyorsítására; ugyancsak hangsúlyozza, hogy a balti-tengeri térséget a balti–adriai folyosón keresztül össze kell kapcsolni az egyéb európai régiókkal;
47. hangsúlyozza, hogy fontos keleti irányban bővíteni a balti-tengeri térség közlekedési kapacitását a közlekedési hálózatok különösen a vasúthálózatok közötti kölcsönös átjárhatóság előmozdítása és az Európai Unió határain átnyúló áruforgalom felgyorsítása érdekében;

48. úgy véli, hogy a kikötők és a szárazföldi területek közötti összeköttetéseknek – többek között a belvízi szállításnak – különös prioritást kell kapniuk annak biztosítása érdekében, hogy a régió valamennyi része élvezze a tengeri árufuvarozás fejlődésének előnyeit;
49. hangsúlyozza e tekintetben a hatékony, határokon átnyúló koordináció és együttműködés szükségességét a vasúti terminálok, a tengeri kikötők, a belvízi kikötők, a szárazföldi terminálok és logisztikai központok között a fenntarthatóbb intermodális közlekedési rendszer kialakítása érdekében;
50. kiemeli a rövid távú tengeri hajózás fontosságát a Balti-tengeren és annak jelentőségét a hatékony és környezetbarát közlekedési hálózat létrehozásában; rámutat arra, hogy a tenger hatékony kihasználása érdekében gondoskodni kell a rövid távú tengeri hajózás útvonalainak versenyképességéről; ebből az okból szükségesnek tartja, hogy a Bizottság mihamarabb, de legkésőbb 2010 végéig hatásvizsgálatot nyújtson be az Európai Parlamentnek a MARPOL-egyezmény átdolgozott VI. mellékletének hatásairól az északi-tengeri és balti-tengeri kénkibocsátás-ellenőrzési területen 2015-től előírt 0,1%-os üzemanyag-kénkibocsátási határérték tekintetében;
51. üdvözli, hogy a Bizottság cselekvési tervébe felvették azt a célkitűzést, hogy a Balti-tengert a tiszta hajózás modellértékű régiójává alakítsák, és hogy a régió a tengeri közlekedés biztonságának és védelmének területén vezető pozícióba kerüljön; úgy véli, hogy ezen célkitűzések elsőrendű fontosságúak a régió idegenforgalomban rejlő lehetőségeinek fenntartása és növelése szempontjából;
52. felismeri, hogy egyedi intézkedésekre van szükség e célkitűzés támogatása során, ideértve a révkalauzoknak vagy bizonyítottan tapasztalt tengerészeknek a legnagyobb kihívást jelentő tengerszorosokban és tengeri kikötőkben való megfelelő alkalmazását, valamint a hajók fenntartható működtetésére vonatkozó kutatás és fejlesztés megfelelő finanszírozásának kialakítását;
53. tudatában van a balti-tengeri térség különleges földrajzi helyzetének, amely lehetővé teszi az uniós országokhoz és a szomszédos harmadik országokhoz fűződő kapcsolatok aktívabb kiépítését, és hangsúlyozza az idegenforgalomnak a regionális gazdaságban betöltött fontos szerepét és a bővítési lehetőségek jelentőségét; üdvözli a 2. Balti-tengeri Idegenforgalmi Fórumon elfogadott nyilatkozatot, amely említést tesz a közös támogatási intézkedésekről, az új nemzetközi piacok felkutatására irányuló erőfeszítésekről és az infrastruktúra fejlesztéséről;
54. hangsúlyozza a balti térség Hanza-városainak vonzerejéből fakadó fenntartható turizmusban rejlő egyedülálló lehetőségeket; támogatja továbbá a határokon átlépő kerékpáros turizmus népszerűsítését, ami a környezet és a kis- és középvállalkozások szempontjából is előnyös lenne;
55. úgy véli, hogy a vízisport-, wellness- és gyógyfürdő-turizmus, a kulturális örökség és a táj témakörei nagy lehetőséget kínálnak a régió mint turisztikai célpont profiljának fejlesztése tekintetében; hangsúlyozza emiatt a tengerparti természeti területek, a tájak és a kulturális örökség védelmének szükségességét, mivel ezekkel az erőforrásokkal szavatolható a jövőben a balti-tengeri térségben a fenntartható gazdaság;
56. úgy véli, hogy legalább annyira fontos a szállítási útvonalak fejlesztése és a torlódások megszüntetése; megállapítja, hogy e stratégián keresztül – a balti-tengeri térségben az

árak zökkenőmentes áramlását biztosítandó – meg lehetne oldani a határátlépés nehézségeit, amelyek az EU-t az Orosz Föderációtól elválasztó keleti határon található ellenőrzőpontokon jelentkeznek, és amelyek hosszú kamionsorokat okoznak, és veszélyeztetik a környezetet, a társadalmi közérzetet, a közlekedésbiztonságot és a járművezetők biztonságát.

o

o o

57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a nemzeti parlamenteknek, valamint az Orosz Föderáció, Fehéroroszország és Norvégia kormányának.

INDOKOLÁS

A globalizáció, a felgyorsult éghajlati és demográfiai változások és a fokozódó gazdasági verseny időszakában egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy a felmerülő problémák és kihívások nem ismernek sem politikai, sem közigazgatási határokat.

Ezért egyedi válaszokat kell kidolgoznunk e kihívásokra, és alkalmaznunk kell a meglévő politikai és pénzügyi eszközeinket.

Éppen ebben a kontextusban jelent meg a makrorégiók, vagyis a bizonyos közös tulajdonságokkal és földrajzi feltételekkel rendelkező, közös fejlesztési célok vagy problémák köré csoportosuló funkcionális területek koncepciója.

A balti-tengeri régióra vonatkozó stratégia az első és idáig egyetlen kísérlet egy közös, komplex fejlesztési stratégia megalkotására az ilyen fajta makrorégiók számára.

Ahogy az Európai Bizottság közleményében¹ olvasható, „a balti-tengeri régió gazdasági, környezetvédelmi és kulturális szempontból egyaránt igen heterogén terület, bár az érintett országok számos közös erőforrásból merítenek és jelentős közöttük a kölcsönös függőség”. Ez a függőség és a hasonló kihívásokkal való szembeszállás szükségessége indokolja a balti-tengeri regionális stratégia keretében történő együttes fellépést.

A stratégiát a tagállamok érdekelt feleivel folytatott széleskörű konzultációt követően fogadták el, akik között nem kizárólag állami intézmények vezetői voltak, hanem tudományos és üzleti körök és nem kormányzati szervezetek is. A konzultáció folyamatát már önmagában sikernek kell tekintetnünk, ahogy azt is, hogy a kezdetektől fogva bevonták a partnereket a stratégia kidolgozásába. E munka eredményeképp újfajta együttműködés jött létre az Európai Unióban. A nyolc uniós, illetve Európai Unió kívüli állam régiója, ahol mintegy 100 millió ember lakik, most közösen tervezhet, prioritásokat jelölhet ki, és megteheti a közös célokra szolgáló lépéseket. Kiemelt cél a megfelelő környezetvédelmi stratégia és a harmonikus gazdasági és társadalmi fejlődés biztosítása.

A stratégia négy pilléren alapul, amelyek célja, hogy a közösségi programok és a nemzeti politikák eredményesebben kerüljenek kihasználásra;

ezek pedig: — környezetvédelem;

— a jólét növelése a régióban;

— a régió vonzerejének és elérhetőségének erősítése; valamint

— a biztonság és a védelem biztosítása a régióban.

A stratégiát a továbbiakban 15 kiemelt területre osztották, és több mint 70 vezető projektet határoltak körül.

A stratégia kiindulópontjai a megvalósított politika integrált megközelítésének elvén alapuló, a regionális, uniós és a balti-tengeri térség államai között folytatott közvetlen együttműködés kezdeményezéseinek keretében már kidolgozott projektek voltak, amelyeket egyébként felvettek az együttműködés új keretei közé is.

---

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának a balti-tengeri régióra vonatkozó európai uniós stratégiáról (COM (2009) 248 végleges, 2009.6.10).

Az ilyen módon felvázolt stratégia sikerének feltétele kétségtelenül a térségre irányuló politikák összefüggésében vállalt összes tevékenység összehangolása. Kizárólag a tevékenységek és az adott területen közösen megfogalmazott célok megvalósításához rendelkezésre álló eszközök egyesítése teszi lehetővé az optimális eredmények elérését. Az olyan kihívásokkal szembeni küzdelem, mint például az éghajlatváltozás, csak akkor lesz eredményes, ha figyelembe vesszük a többi, ezt közvetlenül befolyásoló politikát is (pl. halászat vagy közös agrárpolitika).

A stratégia feltételezi továbbá az Unióhoz nem tartozó szomszédos államokkal folytatott együttműködés erősítését is, amelyek részét képezik az adott makrorégió funkcionális területének, illetve közvetlenül hatnak rá. Például a Baltikum vizeinek tisztaságával törődve nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy egyes államok folyói még akkor is ebbe a tengerbe folynak, ha az adott államnak nincs közvetlen hozzáférése a Balti-tengerhez.

A balti-tengeri régióra vonatkozó stratégia fő kihívása az együttműködés, a hatékony koordináció és az igazgatási rendszer jó struktúrájának megalkotása.

Az Európai Bizottságnak a stratégia végrehajtását összetett módon felügyelő stratégiai központtá kell válnia. Ugyanakkor féltő, hogy az EB jelen pillanatban nem rendelkezik elégséges pénzügyi és emberi erőforrásokkal ahhoz, hogy eredményesen felügyelje a stratégia végrehajtását.

Magának a stratégiának a végrehajtásáért ugyanakkor a tagállamoknak kell viselniük a felelősséget, vagyis tűnik indokoltnak új szervezeti-igazgatási struktúrák létrehozása, illetve nem tűnik úgy, hogy ez eredményesebbé tehetné a stratégia végrehajtását.

Természetesen az ilyen szerepvállalás további szervezési erőfeszítéseket, valamint fokozott együttműködést igényel az egyedi politikák keretében az intézmények, szervezetek és partnerek között uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten a Régiók Bizottsága által ajánlott többszintű igazgatás elvével összhangban.

Ezen elv szellemében a stratégia projektjeinek megvalósítása éppen a helyzetet és lehetőségeket legjobban ismerő regionális hatóságokhoz, szövetségekhez és nem kormányzati szervezetek felelőssége lesz majd, és az ő munkájuktól függ majd a stratégia sikere is.

Ráadásul ahhoz, hogy az integrált megközelítés elképzelése ne pusztán üres jelszó legyen, illetve a stratégia ne pusztán különféle projektek halmaza maradjon, hanem hozzáadott értéket is képviseljen, feltétlenül szükséges, hogy az összehasonlíthatóságot lehetővé tevő mutatókra támaszkodó értékelési követelményeket terjesszenek elő. Fontos, hogy a stratégia végrehajtásáról szóló, 2011-re tervezett jelentés valós képet mutasson az eredményekről és a nehézségekről, ami lehetővé teszi majd az esetleges kiigazításokat vagy javításokat, új lendületet adva a stratégia jövőjének.

El kell gondolkodni azon, hogy milyen módon lehet felhasználni a stratégia végrehajtása során szerzett tapasztalatokat, különös tekintettel arra, hogy mindez a kohéziós politika továbbfejlesztésének elérni kívánt célja-e a jövőben, továbbá hogy ilyen módon kell-e fejlődni az Európai Unióban folytatott együttműködéseknek. Vajon a makrorégiók, vagyis a bizonyos közös tulajdonságokkal és földrajzi feltételekkel rendelkező, közös fejlesztési célok vagy problémák köré csoportosuló régiókból kialakított funkcionális régiók létrehozása eredményes módszer-e a jövőbeli kohéziós politika kihívásaival szembeni helytállásban?

8.4.2010

VÉLEMÉNY A KÜLÜGYI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Regionális Fejlesztési Bizottság részére

az Európai Unió balti-tengeri stratégiájáról és a makrorégiók szerepéről a jövőbeli kohéziós politikában
(2009/2230(INI))

Előadó: Adam Bielan

JAVASLATOK

A Külügyi Bizottság felhívja a Regionális Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

1. meggyőződése, hogy a balti-tengeri térségre vonatkozó európai uniós stratégia és az ahhoz kapcsolódó, a Bizottság által javasolt cselekvési tervek csak abban az esetben vezethetnek sikerre, ha építő szellemű és kiegyensúlyozott együttműködés jön létre a régióban a külső partnerekkel, többek között Oroszországgal, Norvégiával és Fehéroroszországgal, valamint kormányközi és nem kormányzati szervekkel;
2. hangsúlyozza a balti-tengeri térségre vonatkozó európai uniós stratégiát elfogadó 2009. szeptember 18-i tanácsi következtetésekben¹ foglaltakat, amelyek megállapítják, hogy belső uniós stratégiáról van szó, és hogy az együttműködés külső vonatkozásaival az északi dimenzióra vonatkozó kereten belül kell foglalkozni, miként azt az Európai Parlament 2006. novemberi eredeti állásfoglalásában már leszögezte; hangsúlyozza ezzel összefüggésben a szoros együttműködés jelentőségét Norvégiával, Fehéroroszországgal és különösen Oroszországgal (lévén az egyetlen nem-uniós ország, amely a Balti-tengerhez közvetlen hozzáféréssel rendelkezik), különös tekintettel az infrastruktúrával kapcsolatos kérdésekre, a tengeri közlekedés biztonságára, a vízgazdálkodásra, a víz minőségére és az eutrofizációra, de egyúttal azt is aláhúzza, hogy ez az együttműködés nem vonhatja maga után semmilyen új bürokratikus szerkezet létrehozását; különösen felhívja a figyelmet az EU-tagállamok által körülvelt kalinyingrádi enklávé státuszára; hangsúlyozza, hogy serkenteni kell a társadalmi és gazdasági fejlődést ebben a térségben, amely a „kapu., és a „kísérleti terep” szerepét töltheti be egy szorosabb EU-Oroszország kapcsolat kiépítésében, a nem kormányzati szervezetek, oktatási és kulturális intézmények, valamint

---

¹ 13744/09. sz. dokumentum.

a helyi és regionális hatóságok bevonásával;

3. úgy véli, hogy az Oroszországgal kötendő új partnerségi és együttműködési megállapodásban ki kell térni a Balti-tenger térségében folytatandó együttműködés kérdésére is; üdvözli a Bizottság és a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a térségben együttműködést alakítsanak ki Oroszországgal számos területen, többek között a közlekedési összeköttetésekkel, az idegenforgalommal, a határokon átnyúló egészségügyi fenyegetésekkel, a környezetvédelemmel és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással, a környezettel, a vám- és határellenőrzésekkel, valamint különösen az energiával kapcsolatos kérdésekben; úgy véli, hogy az EU és Oroszország közötti együttműködés közös térségei értékes keretet biztosítanak majd ebben a tekintetben, és kéri Oroszországot, hogy egyenlő mértékben vegye ki részét ebből az együttműködésből; hangsúlyozza, hogy ha Oroszország előrelépne a jogállamiság kérdéseiben, az nagyban hozzájárulna az EU és Oroszország közötti kapcsolatok elmélyítéséhez;
4. hangsúlyozza a térség jelentőségét Európa energiabiztonsága szempontjából, és kéri olyan uniós projektek kidolgozását, amelyek célja az energia-összeköttetések javítása a térségben fekvő tagállamok között;
5. kiemeli, hogy csökkenteni kell a régió függőségét az orosz energiától; üdvözli az Európai Bizottság nyilatkozatát, amely szerint fokozottabban össze kell kapcsolni a régióban fekvő tagállamokat a régióban, és nagyobb mértékben kell diverzifikálni az energiaellátást; ezzel összefüggésben cseppfolyósított gázt szállító tartályhajók fogadására alkalmas kikötők létrehozásának fokozott támogatását szorgalmazza;
6. felszólít arra, hogy az Északi-Áramlat projekt megvalósításának összefüggésrendszerében különös figyelmet kell fordítani a környezetvédelemre; kéri, hogy a Bizottság készítsen jelentést az Európai Parlament számára a Parlament 2008. július 8-i állásfoglalásával összhangban¹ arról, hogy a tervezett balti-tengeri gázvezeték környezeti hatásaira vonatkozó nemzeti vizsgálatokat a nemzetközi környezetvédelmi jogszabályokkal való teljes összhangban végezték-e el;
7. komoly aggodalommal töltik el Fehéroroszország és Oroszország közelmúltban végzett közös hadgyakorlatai, amelyek állítólagos célja – többek között – az Északi Áramlat gázvezeték védelme; erőteljes tiltakozásának ad hangot amiatt, hogy az Északi Áramlat projektet ürügyül használják az orosz katonai jelenlétét megerősítésére a balti-tengeri régióban;
8. üdvözli, hogy az EU 2010-re vonatkozó költségvetésében 20 millió eurót különítettek el a balti-tengeri stratégia céljaira; megjegyzi, hogy ez az összeg egyéb források, például a Strukturális Alap kiegészítésére szolgál, és hogy az európai szomszédsági és partnerségi eszköz részeként kizárólag külső fellépésre fordítható, ami gyakorlatilag az Oroszországgal és Fehéroroszországgal való együttműködést jelenti; kéri, hogy a jövőben a balti-tengeri stratégiára elkülönítendő alapokat helyezték át az EU költségvetésének első fejezetébe annak érdekében, hogy a balti-tengeri stratégia koordinátorai és legfontosabb partnerei számára is hozzáférhetőek legyenek, különös tekintettel a fenntarthatóságára vonatkozó célokra, és kéri továbbá, hogy ne adják fel további – nevezetesen az Európai

---

¹ HL C 294 E, 2009.12.3., 3. o.

Beruházási Bank és az Északi Beruházási Bank közreműködésével létrehozható – pénzügyi források lehetőségét;

9. megjegyzi, hogy a világméretű pénzügyi és gazdasági válság mély hatást gyakorolt minden országra a régióban, különösen a balti államokra; szorgalmazza, hogy a válság miatt ne gyengüljön az érdekelt felek elkötelezettsége az EU balti-tengeri stratégiája iránt;
10. sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy a Bizottság még nem folyósította a balti-tengeri stratégia céljaira elkülönített pénzeszközöket; emlékezteti ezért a Bizottságot annak fontosságára, hogy az alapok odaitélése és felhasználása során biztosítani kell az összhangot az Európai Parlament kívánalmaival;
11. hangsúlyozza a régió stratégiai helyzetéből fakadó érzékenységet; hangsúlyozza, hogy a balti-tengeri térségbeli külső partnerekkel folytatott együttműködés fokozása az egész EU számára hasznos;
12. meggyőződése, hogy minden európai uniós politika – köztük a balti-tengeri stratégia – sikere gyakorlati eredményein mérhető le, amelyeknek láthatónak és érzékelhetőnek kell lenniük a polgárok számára, és hogy a balti-tengeri régióban aktuális környezeti, infrastrukturális és más kihívások súlyosságára tekintettel elengedhetetlen a szervezett civil társadalom szélesebb körű bevonása;
13. ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy a határokon átnyúló projektek hatékonyabbá tétele érdekében Oroszországnak gyorsan be kell építenie az átláthatóságra és az elszámoltathatóságra vonatkozó nemzetközi bevált gyakorlatokat nemzeti jogszabályaiba, és ratifikálnia kell az Espooi Egyezményt (az országhatáron átlépő környezeti hatások vizsgálatáról);

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	8.4.2010
A zárószavazás eredménye	+: 42 -: 0 0: 10
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Gabriele Albertini, Elmar Brok, Mário David, Marietta Giannakou, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Krzysztof Lisek, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Andreas Mölzer, Raimon Obiols, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Adrian Severin, Marek Siwiec, Ernst Strasser, Hannes Swoboda, Charles Tannock, Inese Vaidere, Kristian Vigenin
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Laima Liucija Andrikiienė, Elena Băsescu, Adam Bielan, Diogo Feio, Elisabeth Jeggle, Metin Kazak, Evgeni Kirilov, Norbert Neuser, Tomasz Piotr Poręba, Vittorio Prodi, Marietje Schaake, György Schöpflin, Traian Ungureanu
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Marije Cornelissen, Franziska Keller, Marek Henryk Migalski, Michail Tremopoulos

7.4.2010

VÉLEMÉNY A KÖRNYEZETVÉDELMI, KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ÉS ÉLELMISZER- BIZTONSÁGI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Regionális Fejlesztési Bizottság részére

az Európai Unió balti-tengeri stratégiájáról és a makrorégiók szerepéről a jövőbeli kohéziós politikában
(2009/2230(INI))

A vélemény előadója: Anna Rosbach

JAVASLATOK

A Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság felhívja a Regionális Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. hangsúlyozza, hogy az Uniónak és a balti-tengeri régiót körülvevő tagállamoknak sürgősen kezelniük kell a régiót érintő súlyos környezetvédelmi problémákat, amelyek közül a legfontosabb az eutrofizáció, a tengerfenéken elhelyezett veszélyes anyagok hatása, valamint a vízi élővilág változatosságát fenyegető veszélyek, különös figyelmet szentelve a veszélyeztetett halállományokra; ismét felhívja a figyelmet arra, hogy a Balti-tenger a világ egyik legszennyezettebb tengeri területe;
2. hangsúlyozza, hogy szükség van a II. világháború során a tengerbe került mérgező harci gázok mennyiségének és helyének meghatározására, valamint az azok eltávolítására irányuló tervekre, továbbá a Balti-tenger medencéjében végrehajtandó projektekkel kapcsolatos kockázatok felmérésére;
3. hangsúlyozza, hogy szükség van egy olyan, valamennyi tagállamra vonatkozó közös módszer bevezetésére, amellyel elkészíthető a szennyezés forrásainak jegyzéke, valamint azok fokozatos felszámolásának terve;
4. üdvözli, hogy a környezeti fenntarthatóság a balti-tengeri régióra vonatkozó uniós stratégia valamint az ezt kísérő cselekvési terv egyik központi pillérévé vált;
5. ugyanakkor úgy véli, hogy bár a stratégia a tengeri környezetre összpontosít, a cselekvési

terv keretében meghatározott projekteknek a régió szárazföldi területeit érintő környezetvédelmi problémákat is kezelniük kell, mégpedig megfelelően kiemelt helyen; ezért felszólít a hagyományos, tengerhez kötődő tevékenységet folytató, több évszázados múlttal rendelkező parti közösségek védelmére és támogatására, továbbá a part menti táj és a természeti értékek tiszteletére azáltal, hogy többek között kialakítják a fenntartható földhasználat módozatait, és megelőzik a környezetnek a turizmus érdekében folytatott túlzott kizsákmányolását;

6. megjegyzi, hogy a mezőgazdasági eredetű tápanyagterhelések nagymértékben hozzájárulnak a Balti-tenger eutrofizációjához; ezért ragaszkodik ahhoz, hogy a cselekvési terv részeként a Bizottság és a tagállamok a tápanyagterhelés jelentős csökkentése érdekében vezessenek be olyan intézkedéseket, amelyek túlmutatnak a közös mezőgazdasági politika (KAP) jelenlegi szabályain;
7. úgy véli, hogy a balti-tengeri stratégia célkitűzései elérésének egyik legnagyobb akadályát az Unió más politikai területeivel – így például az eutrofizációt súlyosbító közös agrárpolitikával, vagy a környezeti szempontból nem fenntartható közös halászati politikával – kapcsolatos következetlenség képezi; úgy véli, hogy a közös agrárpolitika és a közös halászati politika reformjait úgy kell kivitelezni, hogy azok hozzájáruljanak a balti-tengeri térség környezeti fenntarthatóságára vonatkozó célkitűzés eléréséhez;
8. hangsúlyozza, hogy az Északi Áramlat gázvezeték kiépítése stratégiai szempontból jelenleg a legjelentősebb projekt a régióban, és nagy horderejű következményei lesznek környezetére; ezért sajnálja, hogy a fent említett stratégia és cselekvési terv nem foglalkozik kifejezetten az Északi Áramlat gázvezeték kiépítésével és más hasonló tervekkel, valamint azok környezetre gyakorolt következményeivel;
9. hangsúlyozza a balti-tengeri régió országai közötti, az Espoo-i Egyezménynek, a Helsink-i Egyezménynek, valamint a Helsink-i Bizottság (HELCOM) iránymutatásainak megfelelő szoros együttműködés szükségességét azon projektekkel kapcsolatban, amelyeknek jelentős hatásuk lehet a régió környezetének minőségére;
10. ezért felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy sürgősen tegyenek lépéseket a Parlament 2008. július 8-i, a tervezett balti-tengeri, Oroszországot és Németországot összekötő gázvezeték környezeti hatásáról szóló állásfoglalásában¹ megjelenő álláspontjával összhangban annak biztosítása érdekében, hogy a cselekvési terv szerint meghatározott projektek megfelelően felméri és mérsékelik a gázvezetékrendszer kiépítésének negatív környezeti hatásait; úgy véli továbbá, hogy magának az Északi Áramlat projektnek kell finanszíroznia azokat az intézkedéseket, amelyek annak biztosításához szükségesek, hogy a Balti-tenger környezete ne szenvedjen károsodást a gázvezeték kiépítésének következményeként; felhív ugyanakkor arra, hogy a jövőben kerüljék el azokat a projekteket, amelyek a szárazföldön is kivitelezhetők, és ezért szükségtelenek;
11. úgy véli, hogy a lehető leghamarabb be kell tiltani a foszfáttartalmú tisztítószerek használatát az Unió egész területén; megjegyzi, hogy egy ilyen intézkedés egyértelmű környezeti haszonnal járna a Balti-tengerre és más területekre nézve;

---

¹ HL C 294. E, 2009.12.3., 3. o.

12. hangsúlyozza, hogy a környezetvédelmi kérdéseket teljes mértékben figyelembe kell venni és be kell építeni az EU más makrorégióiban – például a Duna, az Alpok vagy a Földközi-tenger térségében – a jövőben alkalmazott vagy kialakított valamennyi hasonló koncepció vagy stratégia esetén;
13. felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítsa a Helsinki Bizottsággal és a balti-tengeri régió tagállamaival való hatékony együttműködést és koordinációt annak érdekében, hogy a Helsinki Bizottság 2007-es balti-tengeri cselekvési tervének és az EU fent említett stratégiájának és cselekvési tervének végrehajtását illetően egyértelműen meghatározzák a felelősség- és feladatköröket, ezáltal hatékony, átfogó stratégiát biztosítva a régió számára;
14. úgy véli, hogy kiemelten kell kezelni a balti-tengeri régióban megvalósuló együttműködést, melynek a legmagasabb politikai szinten, az állam- és kormányfők szintjén kell működnie, mivel alapvető fontosságú a Balti-tenger országai közötti együttműködés előrelendítése és a politikai ambíciók megvalósításának biztosítása szempontjából; reméli, hogy e cél elérése érdekében rendszeres találkozókra fog sor kerülni a Balti-tenger állam- és kormányfői között;
15. üdvözli az Unió költségvetésében a balti-tengeri stratégiára vonatkozó külön költségvetési sor létrehozását; szintén üdvözli a 2010-re vonatkozó költségvetésben e stratégia számára elkülönített 20 millió eurónyi összeget; felhív ugyanakkor a stratégiának az Unió költségvetési keretén belüli hosszabb távon történő támogatására annak érdekében, hogy finanszírozni lehessen azokat az intézkedéseket, amelyeket a strukturális alapok nem fedeznek;
16. megjegyzi, hogy a balti-tengeri stratégia végrehajtása mind a mai napig nagyon lassan halad; úgy véli, hogy a 2010-es uniós költségvetésben biztosított előirányzatokat a végrehajtás javítására lehetne használni; ezért sajnálja, hogy ezeket az előirányzatokat még mindig nem folyósították, és emlékezteti a Bizottságot ezen összeg minél előbbi kiutalására a balti-tengeri stratégia célkitűzéseivel összhangban álló célok elérése érdekében.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	7.4.2010
A zárószavazás eredménye	+ : 54 - : 0 0 : 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	János Áder, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Pilar Ayuso, Paolo Bartolozzi, Sergio Berlato, Milan Cabrnock, Martin Callanan, Nessa Childers, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Edite Estrela, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Julie Girling, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Dan Jørgensen, Christa Kläß, Jo Leinen, Peter Liese, Kartika Tamara Liotard, Linda McAvan, Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė, Miroslav Ouzký, Vladko Todorov Panayotov, Gilles Pargneaux, Antonyia Parvanova, Andres Perello Rodriguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Frédérique Ries, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Catherine Soullie, Salvatore Tatarella, Anja Weisgerber, Glenis Willmott, Sabine Wils
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Bill Newton Dunn, Justas Vincas Paleckis, Alojz Peterle, Bart Staes, Michail Tremopoulos, Thomas Ulmer, Marita Ulvskog

24.3.2010

VÉLEMÉNY A KÖZLEKEDÉSI ÉS IDEGENFORGALMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Regionális Fejlesztési Bizottság részére

Az Európai Unió balti-tengeri stratégiája és a makrorégiók szerepe a jövőbeli kohéziós politikában
(2009/2230(INI))

A vélemény előadója: Werner Kuhn

JAVASLATOK

A Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság felhívja a Regionális Fejlesztési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. úgy véli, hogy a szállítás valamennyi módját érintő jobb összeköttetés jelentős mértékű hozzájárulást jelentene egy erősebb, egységesebb gazdaság létrejöttéhez a balti-tengeri régióban;
2. úgy véli, hogy különösen kívánatos valamennyi tengerparti állam bevonása egy olyan hatékony és átjárható pán-európai közlekedési térség fejlesztésének előmozdításába, amely kihasználja és javítja a meglévő infrastruktúrát, különösen a vasúti, tengeri és belvízi közlekedési infrastruktúrát, valamint a fenntartható szállítási módokat;
3. hangsúlyozza a balti államok különleges helyzetét, amelyek jelenleg nagyrészt el vannak szigetelve az európai közlekedési hálózattól, és úgy véli, hogy ennek a stratégiának többek között hozzá kell járulnia a megfelelő infrastruktúra és hozzáférés hiányának, valamint a különféle nemzeti közlekedési hálózatok alacsony szintű kölcsönös átjárhatóságának kezeléséhez, ami az eltérő műszaki rendszerekre és adminisztratív akadályokra vezethető vissza, azzal a céllal, hogy a balti-tengeri térségben átfogó multimodális közlekedési rendszert alakítsanak ki;
4. hangsúlyozza a balti-tengeri térség TEN-T prioritást élvező tengelybe történő integrálásának fontosságát, különös tekintettel a tengeri gyorsforgalmi utakra (TEN-T 21), a vasúti tengelynek Berlinton a Balti-tenger partvidékéig való bővítésére (TEN-T 1), a Berlinton a Balti-tenger partvidékéig húzódó vasúti tengely javítására a Rostock és

Dánia közötti tengeri összeköttetéssel együtt, valamint a „Rail Baltica” tengely (TEN-T 27) korszerűsítésének és használatbavételének felgyorsítására; ugyanacsak hangsúlyozza, hogy a balti-tengeri térséget a balti–adriai folyosón keresztül össze kell kapcsolni az egyéb európai régiókkal;

5. hangsúlyozza, hogy a balti-tengeri térségben közlekedési hálózatot kell kialakítani annak érdekében, hogy létrejöhessen a térség hozzáférhetőségének és vonzerejének előfeltételei, és hogy a balti-tengeri térség bekapcsolódjon az európai közlekedési hálózatba; úgy véli, hogy a Bizottságnak a továbbiakban is rendszeresen felül kell vizsgálnia az elsőbbségi projektek végrehajtását, és biztosítani kell az ezek gyorsabb megvalósításához szükséges forrásokat;
6. hangsúlyozza, hogy az európai kikötői politika egyik közös célja az európai tengeri kikötők versenyképességének növelése, mivel ezek gyakran szembesülnek harmadik országok kikötői részéről alkalmazott tisztességtelen versennyel, valamint az adott regionális piacokon az EU-val szomszédos országok által elfogadott megkülönböztető intézkedésekkel; e tekintetben tudomásul veszi a balti-tengeri kikötők helyzetét;
7. hangsúlyozza, hogy fontos keleti irányban bővíteni a balti-tengeri térség közlekedési kapacitását a közlekedési hálózatok – különösen a vasúthálózatok közötti kölcsönös átjárhatóság előmozdítása és az Európai Unió határain átnyúló áruforgalom felgyorsítása érdekében;
8. úgy véli, hogy a kikötők és a szárazföldi területek közötti összeköttetéseknek – többek között a belvízi szállításnak – különös prioritást kell kapniuk annak biztosítása érdekében, hogy a régió valamennyi része élvezze a tengeri áru fuvarozás fejlődésének előnyeit;
9. hangsúlyozza e tekintetben a hatékony, határokon átnyúló koordináció és együttműködés szükségességét a vasúti terminálok, a tengeri kikötők, a belvízi kikötők, a szárazföldi terminálok és logisztikai központok között a fenntarthatóbb intermodális közlekedési rendszer kialakítása érdekében;
10. kiemeli a rövid távú tengeri hajózás fontosságát a Balti-tengeren és annak jelentőségét a hatékony és környezetbarát közlekedési hálózat létrehozásában; rámutat arra, hogy a tenger hatékony kihasználása érdekében gondoskodni kell a rövid távú tengeri hajózás útvonalainak versenyképességéről; ebből az okból szükségesnek tartja, hogy a Bizottság mihamarabb, de legkésőbb 2010 végéig hatásvizsgálatot nyújtson be az Európai Parlamentnek a MARPOL-egyezmény átdolgozott VI. mellékletének hatásairól az északi-tengeri és balti-tengeri kénkibocsátás-ellenőrzési területen 2015-től előírt 0,1%-os üzemanyag-kénkibocsátási határérték tekintetében;
11. hangsúlyozza, hogy a hajózást e térségben is környezetbarátabbá kell tenni, szigorúbb szabványokat alkalmazva a helyi és globális léptékű kibocsátási szintek tekintetében, a hajómotorok és üzemanyaguk minőségének javítása mellett;
12. üdvözli, hogy a Bizottság cselekvési tervébe felvették azt a célkitűzést, hogy a Balti-tengert a tiszta hajózás modellértékű régiójává alakítsák, és hogy a régió a tengeri közlekedés biztonságának és védelmének területén vezető pozícióba kerüljön; úgy véli,

hogy ezen célkitűzések elsőrendű fontosságúak a régió idegenforgalomban rejlő lehetőségeinek fenntartása és növelése szempontjából;

13. felismeri, hogy egyedi intézkedésekre van szükség e célkitűzés támogatása során, ideértve a révkalauzoknak vagy bizonyítottan tapasztalt tengerészeknek a legnagyobb kihívást jelentő tengerszorosokban és tengeri kikötőkben való megfelelő alkalmazását, valamint a hajók fenntartható működtetésére vonatkozó kutatás és fejlesztés megfelelő finanszírozásának kialakítását;
14. tudatában van a balti-tengeri térség különleges földrajzi helyzetének, amely lehetővé teszi az uniós országokhoz és a szomszédos harmadik országokhoz fűződő kapcsolatok aktívabb kiépítését, és hangsúlyozza az idegenforgalomnak a regionális gazdaságban betöltött fontos szerepét és a bővítési lehetőségek jelentőségét; üdvözli a 2. Balti-tengeri Idegenforgalmi Fórumon elfogadott nyilatkozatot, amely említést tesz a közös támogatási intézkedésekről, az új nemzetközi piacok felkutatására irányuló erőfeszítésekről és az infrastruktúra fejlesztéséről;
15. hangsúlyozza a balti térség Hanza-városainak vonzerejéből fakadó fenntartható turizmusban rejlő egyedülálló lehetőségeket; támogatja továbbá a határokon átlépő kerékpáros turizmus népszerűsítését, ami a környezet és a kis- és középvállalkozások szempontjából is előnyös lenne;
16. úgy véli, hogy a vízisport-, wellness- és gyógyfürdő-turizmus, a kulturális örökség és a táj témakörei nagy lehetőséget kínálnak a régió mint turisztikai célpont profiljának fejlesztése tekintetében; hangsúlyozza emiatt a tengerparti természeti területek, a tájak és a kulturális örökség védelmének szükségességét, mivel ezekkel az erőforrásokkal szavatolható a jövőben a balti-tengeri térségben a fenntartható gazdaság;
17. úgy véli, hogy legalább annyira fontos a szállítási útvonalak fejlesztése és a torlódások megszüntetése; megállapítja, hogy e stratégián keresztül – a balti-tengeri térségben az áruk zökkenőmentes áramlását biztosítandó – meg lehetne oldani a határátlépés nehézségeit, amelyek az EU-t az Orosz Föderációtól elválasztó keleti határon található ellenőrzőpontokon jelentkeznek, és amelyek hosszú kamionsorokat okoznak, és veszélyeztetik a környezetet, a társadalmi közérzetet, a közlekedésbiztonságot és a járművezetők biztonságát.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	23.3.2010
A zárószavazás eredménye	+ : 36 - : 1 0 : 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Magdalena Alvarez, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Michael Cramer, Christine De Veyrac, Saïd El Khadraoui, Ismail Ertug, Carlo Fidanza, Knut Fleckenstein, Jacqueline Foster, Mathieu Grosch, Georgios Koumoutsakos, Werner Kuhn, Marian-Jean Marinescu, Gesine Meissner, Hella Ranner, Vilja Savisaar, Olga Sehnalová, Brian Simpson, Dirk Sterckx, Silvia-Adriana Țicău, Georgios Toussas, Giommara Uggias, Thomas Ulmer, Peter van Dalen, Dominique Vlasto, Artur Zasada, Roberts Zīle
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Zigmantas Balčytis, Philip Bradbourn, Isabelle Durant, Tanja Fajon, Ádám Kósa, Dominique Riquet, Laurence J.A.J. Stassen, Sabine Wils, Janusz Władysław Zemke

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	3.6.2010
A zárószavazás eredménye	+: 43 -: 1 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Sophie Auconie, Catherine Bearder, Jean-Paul Besset, Victor Boştinaru, John Bufton, Alain Cadec, Salvatore Caronna, Francesco De Angelis, Rosa Estaràs Ferragut, Elie Hoarau, Danuta Maria Hübner, Ian Hudghton, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Seán Kelly, Evgeni Kirilov, Constanze Angela Krehl, Jacek Olgierd Kurski, Petru Constantin Luhan, Ramona Nicole Mănescu, Riikka Manner, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Franz Obermayr, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Tomasz Piotr Poręba, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Michail Tremopoulos, Lambert van Nistelrooij, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Bairbre de Brún, Ivars Godmanis, Karin Kadenbach, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Peter Simon, László Surján, Sabine Verheyen